

Algemeen controleplan Ten behoeve van controles op grond van de Jeugdwet

**Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid
namens de aangesloten gemeenten.**

Algemeen controleplan Serviceorganisatie Jeugd ZHZ

Versie 1.0

2-7-2025

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding.....	3
2.	Controleprocessen	4
3.	Algemene risicoanalyse	6
4.	Kenmerken van een materiële controle	8
5.	Uitvoering van materiële controle	8
	5.1 Inzet algemene controlemiddelen	8
	5.2 Inzet specifieke controlemiddelen.....	10
	5.3 Verwerken van persoonsgegevens	12
	5.4 Hoor en wederhoor.....	13
6.	Gevolgen van de materiële controle	14
	Bijlage 1: Wettelijk kader	16
	Bijlage 2: Risico's	17

1. Inleiding

Gemeenten zijn met de komst van de Jeugdwet niet alleen verantwoordelijk voor de uitvoering van zorgtaken, maar ook voor het toezicht op en handhaving van de kwaliteit en rechtmatigheid van de zorg. Het stelsel van sociale voorzieningen is een uiting van maatschappelijke solidariteit waarvoor draagvlak een belangrijke randvoorwaarde is. Inwoners moeten daarvoor kunnen rekenen op doelmatige en rechtmatige besteding van middelen door de gemeente en op beschikbaarheid van zorg en ondersteuning van een goed niveau. Toezicht draagt hier aan bij door te toetsen of kwaliteit en doelmatigheid van voorzieningen op orde zijn en of vergoedingen rechtmatig zijn en zo misbruik en oneigenlijk gebruik worden voorkomen. Het toetsen wordt gedaan middels onderzoeken die zijn gebaseerd op het controleplan en de daaraan ten grondslag liggende algemene risicoanalyse.

Er gaat veel geld om binnen de jeugdhulp. Het gaat om maatschappelijk geld waarmee de zorg aan kwetsbare inwoners betaald wordt. Voor het betaalbaar en toegankelijk houden van de zorg hebben gemeenten de verantwoordelijkheid om kwalitatief goede en doelmatige jeugdhulp in te kopen en te controleren of geleverde jeugdhulp rechtmatig is. Gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid hebben deze taken gedelegeerd en gemandateerd aan Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) waar Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ ZHZ) onderdeel van is.

In dit controleplan wordt het wettelijk kader beschreven waarbinnen gemeenten die onderdeel uitmaken van de jeugdhulpregio Zuid-Holland Zuid op grond van de Jeugdwet handelen bij het controleren op de rechtmatigheid van de gedeclareerde zorg. In het bijzonder wordt in dit controleplan het proces van de materiële controle beschreven. Naast de beschrijving van basisprocessen en risico's bevat het plan de verschillende typen onderzoeken, de fasering en het verloop ervan, controles die worden toegepast, het normen- en toetsingskader dat wordt gehanteerd en de eventuele maatregelen die worden ingezet. Het plan geeft daarmee inzicht in de werkwijze van toezicht.

De SOJ ZHZ zal rechtmatigheidsonderzoeken zoals beschreven in dit controleplan verrichten namens de aangesloten gemeenten. De volgende gemeenten zijn bij de SOJ ZHZ aangesloten:

- Alblasterdam
- Dordrecht
- Gorinchem
- Hardinxveld-Giessendam
- Hendrik-Ido-Ambacht
- Hoeksche Waard
- Molenlanden
- Papendrecht
- Sliedrecht
- Zijndrecht

Reikwijdte

Dit controleplan is opgesteld voor alle gedeclareerde jeugdhulp in het kader van de Jeugdwet die is geleverd door een jeugdhulpaanbieder, die met Serviceorganisatie Jeugd ZHZ - een overeenkomst (ZIN) heeft gesloten voor het leveren van jeugdhulp.

Wettelijk kader

De uitvoering van controles binnen dit controleplan is gebaseerd op een combinatie van centrale en lokale wet- en regelgeving. Primair vormen de Jeugdwet, het Besluit Jeugdwet, de Regeling Jeugdwet en professionele standaard w.o. beroepscode en richtlijnen het wettelijke kader voor rechtmatigheid en uitvoering.

Aanvullend geldt dat ook lokale regelgeving – zoals verordeningen, nadere regels en beleidsregels van de deelnemende gemeenten, richtinggevend is voor de toepassing en interpretatie van het rechtmatigheidskader. Voor zover relevant, wordt bij materiële controles bovendien gebruikgemaakt van beroepsnormen, standaarden, kwaliteitsrichtlijnen en landelijke afspraken (bijvoorbeeld de normering vanuit de VNG of het Inlichtingenbureau), maar ook overeenkomsten tussen regio Zuid-Holland Zuid en jeugdhulpaanbieders, Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), Uitvoeringswet algemene verordening gegevensbescherming (UAVG) en Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Deze bronnen tezamen vormen het toetsingskader voor de controlewerkzaamheden die in opdracht van de gemeenten door de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ worden uitgevoerd.

2. Controleprocessen

De bij de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ aangesloten gemeenten onderscheiden onder andere de volgende controleprocessen:

- Formele controle;
- Contractmanagementgesprekken en -toetsing;
- Materiële controle;
- Detailcontrole – wanneer met een materiële controle niet het gewenste controledoel bereikt als dan wordt een specifiek controleplan opgemaakt. Zie ook H5 van dit plan.
- Fraudeonderzoek.

In dit hoofdstuk worden alle genoemde controleprocessen kort beschreven. Vervolgens gaan we in de hierop volgende hoofdstukken nader in op de opzet, uitvoer en vervolg van materiële controle.

Formele controle

Een formele controle is volgens de definitie in de Regeling Jeugdwet een onderzoek waarbij (SOJ ZHZ namens) het college van burgemeester en wethouders nagaat of het gedeclareerde bedrag dat door een jeugdhulpaanbieder voor een prestatie in rekening is gebracht:

- een prestatie betreft die is geleverd ten behoeve van een jeugdige die zijn woonplaats – volgens het in de Jeugdwet opgenomen woonplaatsbeginsel - heeft binnen de gemeente van het college;
- een prestatie betreft voor een in de wet (of daarop gebaseerde regelgeving) bedoelde dienst;
- een prestatie betreft tot levering waarvan degene die de declaratie indient jegens de gemeente bevoegd is; en
- overeenkomt met daartoe door of namens het college gemaakte afspraken of subsidievoorwaarden dan wel in hoogte aansluit bij hetgeen in de Nederlandse marktomstandigheden in redelijkheid als doelmatig en proportioneel is te achten; of
- het gedeclareerde bedrag een verrekening als bedoeld in artikel 8.2.1, derde lid, van de Jeugdwet betreft.

Formele controles voert de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ zoveel mogelijk geautomatiseerd vooraf of tijdens het declaratieproces uit. Dit doet de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ op basis van informatie die al in haar bezit is. De aanbieder kan worden gevraagd om een toelichting te geven op deze informatie en gevraagd worden om extra informatie aan te leveren.

Contractmanagement

Hierbij onderzoekt de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ of jeugdhulpaanbieders zich op het moment van onderzoek / beoordeling vanuit contractmanagement aan de met de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ overeengekomen contractafspraken houden; bijvoorbeeld op het gebied van zorgkosten, kwaliteit en doelmatigheid van jeugdhulp. Anders dan een materiële controle focust dit onderzoek zich op de vraag of richting de toekomst (op het moment van beoordelen) wordt voldaan aan de contractvoorwaarden. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ voert namens de aangesloten gemeenten het contractmanagement uit. Voor het beoordelen van het voldoen aan de contractvoorwaarden kan de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ ervoor kiezen om audits uit te voeren bij (jeugd)hulp-aanbieders.

Materiële controle

Een materiële controle is volgens de definitie in de Regeling Jeugdwet een onderzoek waarbij (in deze SOJ ZHZ namens) het college van burgemeester en wethouders nagaat of de gedeclareerde prestatie is geleverd en, indien het college de materiële controle daar ook toe wenst uit te strekken, of die prestatie:

- aansluit bij een door of namens het college afgegeven beschikking, inhoudende dat recht bestaat op preventie of jeugdhulp conform de overeenkomen voorwaarden;
- indien het college een aanbieder heeft gemandateerd om namens hem preventie of jeugdhulp te verstrekken, binnen dat mandaat valt,
- past binnen een verwijzing door een huisarts, medisch specialist of jeugdarts,
- aansluit op een door de gecertificeerde instelling genomen beschikking als bedoeld in artikel 3.5 van de Jeugdwet, inhoudende dat jeugdhulp aangewezen is;

- aansluit op een rechterlijke uitspraak, inhoudende dat de jeugdige is aangewezen op een kinderbeschermingsmaatregel of op jeugdreclassering; of
- aansluit bij een verrekening als bedoeld in artikel 8.2.1, derde lid, van de Jeugdwet.

Een materiële controle betreft een controle die ziet op een afgesloten periode het verleden (tot maximaal 5 jaar terug).

Fraudeonderzoek

Fraudeonderzoek wordt in de Regeling Jeugdwet omschreven als: *"een onderzoek waarbij het college of een door het college aangewezen persoon nagaat of degene die bij de gemeente een bedrag als bedoeld in artikel 6a.1 in rekening brengt, valsheid in geschrifte, bedrog, benadeling van rechthebbenden of verduistering pleegt of tracht te plegen ten nadele van de gemeente, met het doel een betaling of ander voordeel te verkrijgen waarop hij geen recht heeft of kan hebben"*;

3. Algemene risicoanalyse

De Regeling Jeugdwet definieert de algemene risicoanalyse als: *"een analyse die erop is gericht te bepalen op welke gegevens een materiële controle of een fraudeonderzoek zich zal richten"*. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van algemene risico's die zich kunnen voordoen. Signalen kunnen erop wijzen dat deze risico's zich mogelijk voordoen. De input komt uit bottom-up signalen en top-down analyses. Op basis van deze risicoanalyse kunnen jeugdhulpaanbieders voor controle geselecteerd worden.

Bottom-up signalen

Voorbeelden hiervan zijn:

- signalen van cliënten;
- signalen vanuit de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa);
- signalen vanuit de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ);
- signalen vanuit Zorgverzekeraars Nederland (ZN), dan wel een zorgverzekeraar;
- signalen van andere gemeenten;
- signalen van het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ);
- signalen vanuit het veld;
- signalen vanuit media;
- signalen van inwoners;
- analyses van gepubliceerde jaarstukken;
- gemaakte winstpercentages;
- uitkomsten van eigen onderzoeken (waaronder wettelijk verplichte cliëntervaringsonderzoeken) en eerdere uitgevoerde controles;
- signalen vanuit de organisatie: o.a. contractmanagers en verwijzers (toegangsteams);

- uitkomsten van praktijkvariatie analyses, datamining en andere spiegelinformatie.

Top-down analyses

Via data-analyse, benchmarking en spiegelinformatie brengen wij opvallend declaratiegedrag in kaart. Dit kan zowel op risiconiveau als op aanbiedersniveau.

Verwerken van persoonsgegevens

Bij de algemene risicoanalyse worden geen bijzondere persoonsgegevens verwerkt. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ houdt niet meer (algemene) persoonsgegevens bij dan nodig is voor het behalen van het controledoel.

Wet Bibob

De Wet Bibob (Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) is een instrument waarmee gemeenten op basis van antecedenten van betrokken personen vooraf een risico-inschatting kunnen maken of crimineel verkregen vermogen wordt benut en/of strafbare feiten worden gepleegd.

Het Bibob-instrument kan onder andere worden ingezet bij:

- Selectie en gunning van jeugdhulpaanbieders;
- Contractverlening en herbeoordeling van bestaande aanbieders;
- Controle-onderzoeken wanneer signalen van integriteitsrisico's bestaan.

De toepassing van de Wet Bibob draagt bij aan het bevorderen van rechtmatigheid en integriteit binnen het sociaal domein. In voorkomende gevallen kan de SOJ ZHZ of de gemeente de hulp van het Landelijk Bureau Bibob inroepen voor nadere advisering.

Bij het opstellen en uitvoeren van dit controleplan wordt rekening gehouden met de mogelijkheid tot inzet van het Bibob-instrument als onderdeel van het integrale toezichtkader.

4. Kenmerken van een materiële controle

Het doel van het verrichten van een materiële controle is om vast te stellen of de door de jeugdhulpaanbieder gedeclareerde prestatie is geleverd. Daarbij kan de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ tevens onderzoeken:

- Of de gedeclareerde prestatie jeugdhulp betreft in de zin van de Jeugdwet;
- Of de gedeclareerde prestatie overeenkomt met de wettelijke en overeengekomen (kwaliteits)eisen;
- Of een beschikking van het college, verwijzing van de medische verwijzer of bepaling jeugdhulp van een gecertificeerde instelling aanwezig is en de hulpverlening aansluit bij de inhoud van dit document;
- Of de jeugdhulpverlening passend is verleend.

De hoofdvragen die centraal staan binnen de materiële controle zijn daarmee:

- Betreft de geleverde prestatie jeugdhulp in de zin van de Jeugdwet?
- Is de geleverde prestatie geleverd conform de wettelijke en overeengekomen (kwaliteits) eisen?
- Is de jeugdhulp feitelijk geleverd?
- Sluit de geleverde jeugdhulp aan bij de afgegeven beschikking van het college, verwijzing van de huisarts of bepaling jeugdhulp van een gecertificeerde instelling?
- Is de jeugdhulp inhoudelijk passend, gelet op de problematiek, leeftijd en hulpbehoefte van de jeugdige?

5. Uitvoering van materiële controle

Voorafgaand aan een materiële controle informeert de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ de te controleren jeugdhulpaanbieder(s) over de aanleiding, het doel en de vorm van de controle. Tevens wordt richting de aanbieder aangegeven wie de materiële controle namens SOJ ZHZ / de colleges feitelijk uitvoert, in deze Transitiepartners dan wel in combinatie met medewerkers van SOJ ZHZ. De aanbieder is volgens artikel 6b.1 lid 3 van de Regeling Jeugdwet verplicht om mee te werken aan deze controle.

5.1 Inzet algemene controlemiddelen

Algemene controlemiddelen zet de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ in beginsel – indien dit mogelijk is - als eerste in. Dit is in lijn met het subsidiariteitsbeginsel: het minst ingrijpende controlemiddel waarmee het controledoel kan worden behaald wordt ingezet. Het betreffen de volgende controlemiddelen:

Procescontrole

Hierin staan de bevindingen in de algemene risicoanalyse centraal en de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ onderzoekt hiertoe van de jeugdhulpaanbieder de organisatie (AO/IC), de inrichting van het zorgproces en de gepastheid van zorglevering op algemeen niveau (bijv. gedefinieerde

en vastgelegde zorgpaden). De vorm is schriftelijk/per e-mail en/of face-to-face (digitaal en/of in combinatie met fysieke bijeenkomsten) en de SOJ ZHZ kan de aangeleverde informatie (steekproefsgewijs) toetsen op volledigheid en juistheid. Aan de procescontrole kan dus ook een procesgesprek gekoppeld zijn. De jeugdhulpaanbieder heeft dan de gelegenheid om toelichting te geven op de bevindingen in de risicoanalyse van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (waarom zij op specifieke risico's opvalt en daarvoor is aangeschreven). En gevraagd kan worden om gegevens aan te leveren waaruit de aanneembaarheid van de verklaring blijkt.

Enquête

Het is mogelijk dat de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ inwoners die van de jeugdhulpaanbieder hulpverlening hebben ontvangen vragen voorleggen. Hier zitten voorwaarden aan. Zo vermeldt de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ op het enquêteformulier dat de inwoner niet verplicht is tot het beantwoorden van de vragen. Vanzelfsprekend behandelt de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ de antwoorden vertrouwelijk en hebben de voorgelegde vragen geen betrekking op de cliënteigen problematiek.

Logica-/verbandcontrole

Bevindingen uit data-analyse gericht op verbanden (relaties) tussen verschillende typen verrichtingen die erop kunnen wijzen dat er sprake is van onrechtmatig gedeclareerde zorg, worden gecontroleerd. Een voorbeeld hiervan is een samenloopcontrole tussen declaraties in verschillende zorgsegmenten.

Beëindiging of voortzetting controle na inzet algemene controlemiddelen

De inzet van algemene controlemiddelen heeft 3 mogelijke uitkomsten:

1. De ingezette algemene controlemiddelen leveren voldoende zekerheid op dat het controledoel is behaald en er zijn geen andere signalen waaruit blijkt dat er onvoldoende zekerheid is. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ beëindigt dan de materiële controle.
2. Door de inzet van algemene controlemiddelen stelt de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ fouten in declaraties vast. Dan stelt de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ een vordering vast na hoor en wederhoor en/of op basis van analyse op de bij de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ bekende declaratieregels. Indien nog niet betaald is voor de gedeclareerde jeugdhulp (c.q. declaratieregels), kan het zijn dat de gemeente de betaling opschort.
3. De ingezette algemene controlemiddelen leveren onvoldoende zekerheid op dat het controledoel is behaald of er zijn andere signalen waaruit blijkt dat er onvoldoende zekerheid is. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ zet de controle dan voort met een specifiek controlemiddel vaak in de vorm van een detailcontrole.

5.2 Inzet specifieke controlemiddelen

Voordat de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ specifieke controlemiddelen in kan zetten, moet de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ een specifieke risicoanalyse uitvoeren. De Regeling Jeugdwet definieert de specifieke risicoanalyse als: *"een analyse die erop is gericht te bepalen op welke gegevens en op welke aanbieders of categorieën van aanbieders van jeugdhulp of preventie of op welke gecertificeerde instellingen de detailcontrole zich zal richten"*.

Naast de resultaten uit de algemene controlemiddelen, en de algemene risicoanalyse eraan voorafgaand, kan de specifieke risicoanalyse bevindingen bevatten uit onder andere aanvullende data-analyse en de uitwerking van bottom-up signalen. De specifieke risicoanalyse bepaalt welke gegevens de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ bij de jeugdhulpaanbieder opvraagt. Als bij voorbaat uit de specifieke risicoanalyse blijkt dat algemene controlemiddelen onvoldoende zekerheid bieden over het betreffende risico, dan gaat de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ direct over tot de specifieke controlemiddelen. Dit licht de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ dan toe in het specifiek controleplan.

Specifiek controleplan en specifiek controledoel

Voordat de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ tot een specifiek controlemiddel over gaat, informeert de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ de betrokken jeugdhulpaanbieder o.a. over de volgende aspecten:

- De aanleiding, het controledoel van de materiële controle en de controlepunten.
- Terugkoppeling van de resultaten uit de algemene/specifieke risicoanalyse.
- Wat de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ vraagt van de jeugdhulpaanbieder, bijvoorbeeld:
  - Inzage geven in afsprakenagenda;
  - Uitgewerkte werkprocessen (t.b.v. toelating tot zorg of daadwerkelijke zorglevering);
  - Documenten waaruit de certificering van de organisatie of medewerkers blijkt;
  - Aanleveren van verwijzingen;
  - Zorginhoudelijke toelichting geven op declaratieregelniveau d.m.v. gesprekken met de behandelend/ begeleidend medewerker;
  - Inzage in (gedeelten van) dossiers (dossiercontrole);
  - Gesprekken met medewerkers die betrokken zijn bij het vormgeven van het zorgproces.

Detailcontrole

De Regeling Jeugdwet definieert detailcontrole als *"onderzoek door het college of door een door het college aangewezen persoon naar bij een aanbieder berustende persoonsgegevens met betrekking tot jeugdigen die hun woonplaats hebben in de gemeente waarvoor het desbetreffende college werkzaam is, ten behoeve van materiële controle of fraudeonderzoek"*.

Bij het uitvoeren van de detailcontrole houdt de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ rekening met het proportionaliteitsprincipe: de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de inwoner staat in verhouding tot het beoogde doel. Daarom vindt detailcontrole plaats op basis van een aselechte steekproef. Deze wordt aselekt getrokken waardoor alle elementen uit de controlepopulatie dezelfde kans hebben om in de steekproef te worden opgenomen.

De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ kent twee vormen van detailcontrole: (1) detailcontrole zonder (zorg)inhoudelijke inzage in cliëntendossiers en (2) detailcontrole met (zorg)inhoudelijke inzage in cliëntendossiers. Het verloop van de controle en het controledoel bepaalt welke van de twee de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ inzet. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ onderbouwt dit in het specifiek controleplan.

Detailcontrole zonder inhoudelijke inzage in cliëntendossiers

Hierbij maakt de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ vooral gebruik van data en overige onderliggende analyses en documentatie. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ vraagt de jeugdhulpaanbieder om een schriftelijke toelichting te geven op regelniveau op basis van de openstaande of gestelde vragen. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ kijkt dus niet zelf inhoudelijk in de dossiers. De specifiek deskundige die daarvoor door het college wordt aangewezen beoordeelt de toelichting van de jeugdhulpaanbieder.

Detailcontrole met inzage in medisch dossier

De specifiek deskundige die daarvoor door het college wordt aangewezen beoordeelt een aselechte steekproef van (gedeelten van) dossiers. Als de controlemassa klein is dan kan de controle integraal uitgevoerd worden, waarbij alle dossiers in het onderzoek betrokken kunnen worden. De aanleiding, de werkwijze en de scope van het dossieronderzoek beschrijft de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ in het specifiek controleplan.

Bij een detailcontrole kunnen fouten worden gevonden

Als de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ in een detailcontrole fouten vaststelt, bepaalt de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ na hoor en wederhoor de fout voor de gehele populatie. Binnen de fase van hoor en wederhoor heeft de jeugdhulpaanbieder de tijd om binnen de gestelde reactietermijn inhoudelijk op onze bevindingen te reageren. Leidt de reactie niet tot een aanpassing of heeft de jeugdhulpaanbieder niet gereageerd, dan leidt dit in het geval van een aselechte steekproef mogelijk tot extrapolatie, een uitbreiding van het onderzoek en bij een integrale controle tot een definitieve vaststelling van de onrechtmatigheid.

Binnen de aselechte steekproef wordt bepaald of fouten structureel of incidenteel zijn

Uitgangspunt is dat per vastgestelde fout in een steekproef moet worden beoordeeld of deze incidenteel of structureel is. Van een incidentele fout is sprake als uit de hoor en wederhoor blijkt dat de gevonden fout specifiek is voor één declaratie of cliëntendossier. Incidentele fouten worden apart afgehandeld.

De structurele fout uit de aselecte steekproef wordt doorvertaald

Op basis van de aselecte steekproef kunnen structurele fouten worden doorvertaald naar de gehele populatie. Tijdens de hoor en wederhoor wordt deze wijze van doorvertalen besproken. Indien er aanleiding toe is, wordt een grotere steekproef getrokken of wordt het onderzoek op omvang uitgebreid.

5.3 Verwerken van persoonsgegevens

Bij het uitvoeren van controles gaat de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ zorgvuldig om met privacygevoelige informatie. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ werkt volgens de in wet- en regelgeving opgenomen voorwaarden. De Autoriteit Persoonsgegevens ziet hierop toe.

Detailcontroles worden daarnaast uitgevoerd door of onder de verantwoordelijkheid van een BIG- of SKJ-geregistreerde deskundige, die beroepsmatig is gebonden aan geheimhouding. In de Regeling Jeugdwet staat hierover:

“Indien bij de uitvoering van detailcontrole persoonsgegevens van de jeugdige of degene die het gezag over hem uitoefent worden verwerkt, geschiedt dit in opdracht van het college:

- a. in geval van aan een jeugdige verleende geestelijke gezondheidszorg: door of onder verantwoordelijkheid van een persoon op wie het medisch beroepsgeheim van toepassing is, of*
- b. in geval van aan een jeugdige verleende andere jeugdhulp, preventie, een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering: door of onder verantwoordelijkheid van een persoon als bedoeld in onderdeel a, een persoon die op grond van artikel 7.3.11 van de wet een geheimhoudingsplicht heeft of een persoon die op grond van artikel 88 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg een geheimhoudingsplicht heeft.*

Op voorafgaand verzoek van de aanbieder is de persoon, bedoeld in onderdeel a of b, aanwezig bij dit deel van de controle.”

Overige maatregelen om de privacy van de inwoners te waarborgen zijn:

- Tijdens de controle vraagt de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ niet meer informatie op dan dat er nodig is om het controledoel te bereiken;
- De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ verwerkt gegevens op basis van toegangsbeveiliging van informatiesystemen;
- De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ verstrekt geen gevoelige persoonsgegevens van inwoners aan derden die niet namens de colleges bij het onderzoek zijn betrokken. Alle medewerkers die betrokken zijn bij het onderzoek hebben een geheimhoudingsverklaring ondertekend of zijn beroepsmatig aan geheimhouding gebonden;

- De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ neemt geen medische informatie gekoppeld aan cliëntendossiers op in de eindrapportage (die wordt opgeleverd naar aanleiding van een afgerond onderzoek).

5.4 Hoor en wederhoor

Voordat het definitief verslag van de controle wordt opgesteld, wordt de jeugdhulpaanbieder in de gelegenheid gesteld om te inhoudelijk reageren op de conceptrapportage en schriftelijk een managementresponse te geven op het controleproces. De managementresponse wordt integraal in de definitieve rapportage opgenomen.

6. Gevolgen van de materiële controle

Als de door de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ ingezette instrumenten voldoende zekerheid geven dat de gecontroleerde declaraties rechtmatig zijn en er geen andere signalen zijn van onrechtmatigheid, eindigt voor de betrokken jeugdhulpaanbieder de materiële controle.

Indien bij materiële of formele controles onregelmatigheden of onrechtmatigheden worden vastgesteld, kunnen door de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ verschillende maatregelen worden getroffen. Deze zijn onderverdeeld naar aard (bestuursrechtelijk, civielrechtelijk, strafrechtelijk) en toegelicht op basis van de juridische grondslag.

Bestuursrechtelijke maatregelen

- Terugvorderen van onrechtmatig betaalde bedragen (Jeugdwet, Awb art. 4:57 e.v.)
- Opschorten of stoppen van betalingen (contractuele bepaling + Awb)
- Intrekken van beschikkingen of toewijzingen
- Meldingen bij toezichthouders zoals de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)

Civielrechtelijke maatregelen

- Aanspraak maken op contractuele boetes of schadevergoeding conform de gesloten overeenkomst
- Ontbinding van de overeenkomst wegens wanprestatie of niet-naleving van kwaliteitsafspraken

Strafrechtelijke stappen

- Aangifte doen bij politie in geval van vermoedens van fraude, valsheid in geschrifte of andere strafbare feiten
- Overige preventieve of begeleidende maatregelen
- Schriftelijke of mondelinge waarschuwing
- Verscherpt toezicht of intensievere controle in de toekomst
- Tijdelijke opschorting van nieuwe toewijzingen

Elke maatregel wordt genomen op basis van proportionaliteit, met toepassing van hoor en wederhoor. De juridische grondslag en motivering worden per geval vastgelegd in het controlerapport.

Fraude

Als er tijdens de voorbereiding of bij de uitvoer van de materiële controle signalen zijn dat er mogelijk sprake is van misbruik en/of oneigenlijk gebruik, dan is het mogelijk dat de materiële controle wordt omgezet in een fraudeonderzoek. Een fraudeonderzoek wordt door de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ uitgevoerd in lijn met de Regeling Jeugdwet.

Betrokkenheid van externe partijen

In uitzonderlijke situaties zijn de uitkomsten van een controle reden voor een melding bij de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd en/of de Nederlandse Zorgautoriteit en/of het Informatie Knooppunt Fraude. En in het geval van mogelijk strafbare feiten: het Openbaar Ministerie, de politie of enige andere opsporingsdienst.

Bijlage 1: Wettelijk kader

Bij de uitvoering van controles houdt de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ zich aan de wet- en regelgeving. Onderstaande wet- en regelgeving geeft een samenvatting van voorschriften op het gebied van controle en administratie waaraan gemeenten en jeugdhulpaanbieders moeten voldoen.

- **Regeling Jeugdwet**

- Paragraaf 1 definieert formele en materiële controle en fraudeonderzoek;
- Paragraaf 6a en 6b bevat bepalingen met betrekking tot het verwerken van persoonsgegevens bij formele en materiële controle en fraudeonderzoek. De verplichting voor jeugdhulpaanbieder om aan materiële controle mee te werken is vastgelegd in artikel 6b.1 lid 3.

- **(Uitvoeringswet) Algemene verordening gegevensbescherming**

De belangrijkste privacywetgeving binnen Nederland is de Algemene verordening gegevensbescherming (AvG en de Uitvoeringswet AvG). In deze wetten is het geregeld dat het gemeenten toegestaan is om persoonsgegevens te verwerken indien dat noodzakelijk is om te kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen zoals het uitvoeren van materiële controle of fraudeonderzoek.

- **Handreiking Materiële controle Jeugdwet**

Door de VNG is een handreiking opgesteld voor gemeenten. De Serviceorganisatie Jeugd ZHZ volgt deze handreiking.

Bijlage 2: Risico's

1. Risico dat niet binnen de grenzen van de afgegeven beschikking (aanbieder, product, prijs, intensiteit, periode en duur) wordt gedeclareerd.
2. Risico dat een prestatie wordt gedeclareerd terwijl de prestatie (of onderdelen daar van) niet of niet geheel is geleverd (feitelijke levering kwantitatief) conform de geldende en overeengekomen afspraken op het moment van levering.
3. Risico dat een prestatie wordt gedeclareerd terwijl de bij de zorg betrokken professionals onvoldoende gekwalificeerd zijn (feitelijke levering kwalitatief).
4. Risico dat de ondersteuning of een deel daarvan is geleverd aan een andere persoon dan die waarvoor de beschikking is afgegeven.
5. Risico dat een prestatie wordt gedeclareerd terwijl de prestatie (of onderdelen daar van) over dezelfde dag of periode al eerder is gedeclareerd.
6. Risico dat geen noodzaak bestaat voor de inzet en declaratie van het gekozen product en/of de gekozen intensiteit.
7. Risico dat geleverde zorg op enig moment onvoldoende kon voldoen aan de te verwachten effectiviteit, doelmatigheid, veiligheid en cliëntgerichtheid.
8. Risico dat een prestatie is geleverd ten behoeve van een jeugdige die zijn woonplaats – volgens het in de Jeugdwet opgenomen woonplaatsbeginsel – niet heeft binnen de gemeente van het college.
9. Risico dat de geleverde zorg op enig moment onvoldoende relevante bijdrage leek te kunnen leveren of heeft geleverd aan gezond en veilig opgroeien en zich ontwikkelen.
10. Risico dat onderzoek en/of interventies niet conform professionele stand van wetenschap en praktijk hebben plaatsgevonden.
11. Risico dat geen of onvoldoende dossiervorming plaats heeft gevonden op o.a. de volgende aspecten:
  - a. Geen of onvoldoende verslag van zorgvuldig uitgevoerde intake;
  - b. Geen schriftelijk, helder behandelplan/ondersteuningsplan;
  - c. Geen inhoudelijke vastlegging van contactmomenten;
  - d. Geen evaluaties op gepaste momenten en wijze;
  - e. Geen gepaste communicatie met verwijzer of andere betrokkenen;
  - f. Geen registratie van welke professionals de zorg hebben geleverd en hun kwalificaties;
  - g. Indien van toepassing: geen verslag van de intake/indicatiestelling conform plaatselijk protocol medische verwijzroute.
12. Risico dat regievoerende behandelaar onvoldoende betrokken is geweest bij de zorgverlening.
13. Risico dat geen verantwoorde werktoedeling is toegepast.
14. Risico dat niet aan overige eisen van (randvoorwaarden voor) professioneel en rechtmatig handelen wordt voldaan, zoals de aanwezigheid en inzet van een gezinsplan, verklaring omtrent gedrag (VOG), verplichte meldcode, vertrouwenspersoon.